

พฤติกรรมทางภาษี ปัญหาการเสียภาษี และการวางแผนภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา TAX BEHAVIOR, TAX PROBLEM, AND PERSONAL INCOME TAX PLANNING

ณัฐพัชร์ อภิวัฒน์ไพศาล^{1*}
Nathapat Aphiwatpisan^{1*}

(Received: October 5, 2020; Revised: February 8, 2021; Accepted: May 16, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีหน้าที่เสียภาษีใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจำแนกประเภทเงินได้ ด้านการหักค่าใช้จ่าย ด้านการหักลดหย่อน ด้านการคำนวณภาษี และด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี และการขอคืนภาษี รวมถึงให้แนวทางในการวางแผนภาษี กลุ่มประชากรคือ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในราชอาณาจักรไทย กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 384 จำนวนข้อมูลที่สมบูรณ์และสามารถนำมาประมวลผลได้มีทั้งหมด 344 ชุด เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและโทในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทำงานเอกชนในกรุงเทพมหานคร มีเงินได้จากแหล่งเดียว โดยส่วนใหญ่คือเงินได้ประเภทที่ 1 เป็นผู้กรอกและคำนวณภาษีด้วยตนเอง ยื่นเสียภาษีผ่านทางอินเทอร์เน็ต และยื่นแบบในเดือนมีนาคมมากที่สุด โดยปัญหาในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการหักค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับระเบียบข้อกฎหมาย

คำสำคัญ: ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พฤติกรรมการเสียภาษี ปัญหาการเสียภาษี การวางแผนภาษี

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

* Corresponding author, E-mail: nathapat.a@vru.ac.th

Abstract

This research aims to study behavior, tax payment problem, and personal income tax planning of taxpayer in five aspects: classification of income, deductions, allowances, tax calculation, and tax payment and tax return (including providing personal income tax planning). The population is taxpayer in Thailand. The sample size had been determined by using Krecie & Morgan table (1970) resulted in respondents 384, but complete data was 344. Data were gathered by using the questionnaire survey. The frequency, the percentage, and mean were analyzed. Results indicated that the majority of the sample is female, aged between 31-40 years old, single, graduated with a Bachelor's or Master's Degree in a similar proportion, and work in a private company. These respondents have income from a single source, most of them are Type One assessable income, fill in and calculate taxes by themselves, pay tax via the internet, and the payment done mostly in March. Furthermore, tax payment problem (deduction) has the highest level of concern, especially in terms of tax regulation.

Keywords: Personal Income Tax, Tax Behavior, Tax Problem, Tax Planning

1. บทนำ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) คือภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บจากบุคคลทั่วไปที่มีเงินได้ ได้แก่ 1) บุคคลธรรมดา 2) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี 3) กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง 4) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีโชติบุคคล สำหรับเงินได้ที่ต้องเสียภาษี เรียกว่า เงินได้พึงประเมิน ผู้มีเงินได้พึงประเมินขึ้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด จำเป็นต้องยื่นแบบแสดงรายการ แม้ว่าจะไม่ต้องชำระภาษีก็ตามแต่ก็จำเป็นต้องยื่นแบบ เช่น คนโสดที่ได้รับเงินเดือนเพียงอย่างเดียว ตลอดทั้งปี 120,000 บาท มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ แม้ว่ากรณีนี้เมื่อคำนวณภาษีแล้ว จะไม่ต้องชำระภาษีก็ตาม แต่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบ สำหรับการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรนั้นจะจัดเก็บเป็นรายปี และผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ที่เรียกว่า การเสียภาษีสิ้นปี ซึ่งต้องกระทำภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดคือภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป แต่ทั้งนี้เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่บุคคลต้องชำระครั้งเดียวเป็นเงินก้อน กฎหมายจึงกำหนดให้ทยอยชำระภาษีได้ในขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้น โดยนำส่งเป็นรายเดือน เรียกว่าภาษีหัก ณ ที่จ่าย สำหรับผู้มีเงินได้ในบางกรณี นอกจากจะเสียภาษีสิ้นปีแล้ว กฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบเพื่อเสียภาษีครั้งปีด้วย (กรมสรรพากร, 2564 ก)

ประมวลรัษฎากร แบ่งประเภทเงินได้เป็น 8 ประเภท เพื่อประโยชน์ในการคำนวณหักค่าใช้จ่าย เพื่อกำหนดวิธีการคำนวณภาษี เพื่อกำหนดหน้าที่ในการยื่นเสียภาษีครั้งปีและสิ้นปี และการยื่นแบบแสดงรายการ สำหรับการหักค่าใช้จ่ายนั้น กฎหมายกำหนดให้เลือกหักค่าใช้จ่ายได้ 2 วิธีคือ หักตามความจำเป็นและสมควร และหักแบบเหมา ทั้งนี้เงินได้แต่ละประเภท มีวิธีการหักค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน และเงินได้บางประเภทไม่สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี กฎหมายให้หักค่าลดหย่อนได้อีก (มาตรา 47) เงินได้ที่เหลือเรียกว่า เงินได้สุทธิ ซึ่งจะต้องนำไปคำนวณภาษีตามบัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และยื่นเสียภาษีให้แก่กรมสรรพากรหรือมีสิทธิขอคืนภาษีตามจำนวนที่คำนวณได้ (สำนักพัฒนาการบริหารธรรมนิติ, 2564)

งานวิจัยในอดีตพบปัญหาเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจด้านค่าใช้จ่าย ด้านอัตราภาษี การคำนวณภาษี ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย การผ่อนชำระ การขอคืน และค่าปรับ ด้านการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต และ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายประมวลรัษฎากร สิทธิประโยชน์และข้อกฎหมายโดยเฉพาะการหักค่าลดหย่อน เช่น เบี้ยประกันชีวิต และเลี้ยงดูบุพการี (อนันตริตรา ดอนบรรเทา, 2560; นิชานันท์ ขาวนา, 2559; ธีชญ์วัฒน์ อรรถวิทย์, 2559) นอกจากนี้ยังพบว่า ระบบการจัดเก็บภาษียังขาดการจัดเก็บภาษีเงินได้จากหลายแหล่งแบบบูรณาการ ส่งผลให้รายรับทางภาษีน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งภาพรวมของประเทศพบว่าผู้เสียภาษีจริงมีไม่ถึงร้อยละ 10 ของประชากรในวัยทำงาน อันเกิดจาก 2 ประเด็นคือ จุดอ่อนของกฎหมายและระเบียบทางภาษี เช่น การยกเว้นรายได้บางประเภท การเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายในบางประเภทในอัตราที่ต่ำ และการหลีกเลี่ยงภาษี โดยรายงานรายได้ต่ำกว่าความเป็นจริง ไม่ครบถ้วน และผู้มีรายได้ไม่กรอกแบบชำระภาษีเข้าระบบ ทำให้ระบบไม่สามารถตรวจสอบได้ คนกลุ่มนี้จึงหลุดออกจากระบบโดยสิ้นเชิง (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2560)

กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา การเจตนาแจ้งข้อความเท็จ เจตนาไม่ยื่นรายการที่ต้องยื่น มีโทษต้องเสียเบี้ยปรับ เงินเพิ่ม รวมถึงโทษทางอาญา ดังนั้นงานวิจัยจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาพฤติกรรม ปัญหาการเสียภาษีที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้แนวทางในการวางแผนภาษี โดยการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้องและสามารถประหยัดภาษีได้สูงสุดด้วยการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเงินได้เงินพึงประเมิน การหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน วิธีคำนวณภาษี ช่องทางการยื่นภาษี รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาพึงรู้เพื่อประโยชน์โดยตรงต่อตนเอง ให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้อง ป้องกันโทษที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงได้แนวทางช่วยประหยัดภาษีที่ต้องจ่าย ดังนั้นการวางแผนภาษีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้รายได้ทุกคนพึงต้องรู้ เพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง และเป็นการกระจายรายได้สู่สังคม เกิดความเป็นธรรม และได้รับประโยชน์กลับคืนในรูปแบบต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้ เช่น สาธารณูปโภค ความมั่นคง ความปลอดภัย ระบบสาธารณสุข เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
3. เพื่อเสนอแนวทางการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

3. การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เงินได้พึงประเมิน

ประมวลรัษฎากร แบ่งประเภทเงินได้เป็น 8 ประเภท ตามมาตรา 40 สาเหตุที่ต้องแยกประเภทเงินได้เพราะ การคำนวณหักค่าใช้จ่าย วิธีการคำนวณภาษี หน้าที่ในการยื่นเสียภาษี และการยื่นแบบแสดงรายการ มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เงินได้พึงประเมินทั้ง 8 ประเภท มีรายละเอียดดังนี้ เงินได้ประเภทที่ 1 คือเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เป็นต้น เงินได้ประเภทที่ 2 คือเงินได้เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับจ้างทำงานให้ เช่น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า เงินได้ประเภทที่ 3 คือ ค่าแห่งกิตติคุณ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้ที่มีลักษณะเป็นรายป้อนได้มาจากพินัยกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล เงินได้ประเภทที่ 4 คือดอกเบี้ย เงินปันผล เงินได้ประเภทที่ 5 คือเงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน หรือการผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน เงินได้ประเภทที่ 6 คือเงินได้จากวิชาชีพ

อิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาอื่นที่พระราชกฤษฎีกากำหนด เงินได้ประเภทที่ 7 คือเงินได้จากการรับเหมา ที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ เช่น การรับเหมาก่อสร้าง และเงินได้ประเภทที่ 8 คือเงินได้จากธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง การขาย อสังหาริมทรัพย์ หรืออื่นๆ ที่มีใช้ประเภท 1 ถึง 7 (สำนักพัฒนาการบริหารธรรมนิติ, 2564; สุเมธ ศิริคุณโชติ, กำธร สิริชูดวงศ์, อติศักดิ์ สืบประดิษฐ์, ภิรัตน์ เจียรนัย, 2564)

การหักค่าใช้จ่าย

ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายให้ผู้มีเงินได้สามารถคำนวณหักค่าใช้จ่ายได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ที่ผู้มีเงินได้จะได้รับ หากหักค่าใช้จ่ายได้มากก็จะเหลือเงินได้สุทธิน้อยทำให้เสียภาษีน้อย ทั้งนี้วิธีการหักค่าใช้จ่าย มี 2 วิธีคือ การหักแบบเหมา และการหักตามความจำเป็นและสมควร ซึ่งต้องพิจารณาตามประเภทของเงินได้ ทั้งนี้เงินได้บางประเภทกฎหมายกำหนดให้หักค่าใช้จ่ายแบบเหมาเท่านั้น สำหรับเงินได้บางประเภท กฎหมายให้สิทธิในการเลือกหักค่าใช้จ่ายว่าจะหักแบบเหมาหรือหักตามความจำเป็นและสมควร ในขณะที่เงินได้บางประเภทกฎหมายไม่ให้สิทธิในการหักค่าใช้จ่าย มีรายละเอียดดังนี้

- เงินได้ประเภท 1 หักค่าใช้จ่ายแบบเหมา ได้วิธีเดียว ร้อยละ 50 ไม่เกิน 100,000 บาท
- เงินได้ประเภท 2 หักค่าใช้จ่ายแบบเหมา ได้วิธีเดียว ร้อยละ 50 ไม่เกิน 100,000 บาท ทั้งนี้หากมีเงินได้ทั้งประเภทที่ 1 และ 2 ให้นำเงินได้ทั้ง 2 ประเภทรวมกันก่อน แล้วหักค่าใช้จ่ายรวมกันได้เพียง ร้อยละ 50 ไม่เกิน 100,000 บาท
- เงินได้ประเภท 3 เฉพาะค่าแห่งกีดวิมล ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น เลือกหักค่าใช้จ่ายได้โดยเลือกหักแบบเหมา หรือหักตามความจำเป็นและสมควร วิธีใดวิธีหนึ่ง ส่วนรายการอื่นๆ หักค่าใช้จ่ายไม่ได้
- เงินได้ประเภท 4 กฎหมายไม่ยอมให้หักค่าใช้จ่าย
- เงินได้ประเภท 5 ถึง ประเภท 8 เลือกหักค่าใช้จ่ายได้ โดยเลือกหักแบบเหมา หรือหักตามความจำเป็นและสมควร วิธีใดวิธีหนึ่ง (สมคิด บางโม, 2563)

การหักลดหย่อน

เพื่อเป็นการบรรเทาภาระการเสียภาษีของผู้เงินได้ หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว กฎหมายกำหนดให้หักลดหย่อนได้อีก ทั้งนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการหักลดหย่อน และจัดประเภทการหักลดหย่อนได้ 4 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ลดหย่อนติดตัว ได้แก่ 1) หักลดหย่อนส่วนตัว 60,000 บาท 2) คู่สมรส 60,000 บาท 3) บุตร 30,000 บาท(มีเงื่อนไขอื่น ๆ อีก เช่น บุตรคนที่ 2 หักลดหย่อนเพิ่มได้อีก 30,000 บาท และได้ค่าคลอดบุตรอีก 60,000 บาท) 4) พ่อ/แม่ คนละ 30,000 บาท

กลุ่มที่ 2 ลดหย่อนเพื่อลงทุน ได้แก่ 1) ประกันชีวิต 100,000 บาท 2) ประกันชีวิตคู่สมรส(ไม่มีเงินได้) 10,000 บาท 3) ประกันสุขภาพพ่อแม่ 15,000 บาท 4) ประกันสังคม หักลดหย่อนได้ทั้งหมด 4) SSF 30%ของเงินได้แต่ไม่เกิน 200,000 บาท 5) RMF 15%ของรายได้แต่ไม่เกิน 500,000 บาท 6) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 15% แต่ไม่เกิน 500,000 บาท 7) ประกันชีวิตบำนาญ 15% แต่ไม่เกิน 200,000 (ทั้งนี้ RMF กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และประกันชีวิตบำนาญ รวมกันทั้ง 3 รายการ ต้องไม่เกิน 500,000)

กลุ่มที่ 3 ลดหย่อนช่วยชาติ ลดหย่อนในกลุ่มนี้ให้คุนโยบายของรัฐที่จะออกประกาศเป็นรายปี โดยส่วนใหญ่จะประกาศในช่วงไตรมาส 3-4 หรือช่วงใกล้สิ้นปีตามนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจว่าจะเน้นในเรื่องใด เช่น 1) ซื้อช่วยชาติ 15,000 บาท 2) ซื้อสินค้า OTOP 15,000 บาท 3) ซื้ออุปกรณ์ศึกษา

กีฬา 15,000 บาท 4) ท่องเที่ยวเมืองหลัก 15,000 บาท เมืองรอง 20,000 บาท (รวมไม่เกิน 20,000) 5) ชื้อบ้าน/คอนโดหลังแรก 200,000 บาท 6) ดอกเบี้ยบ้าน/คอนโด 100,000 บาท 7) ชื้อหนังสือ/e-book 15,000 บาท 8) ซ่อมบ้านประสพภัย 100,000 บาท แล 9) ซ่อมรถประสพภัย 30,000 บาท

กลุ่มที่ 4 ลดหย่อนทำดี รัฐสนับสนุนให้ร่วมบริจาคเงินสดให้แก่การกุศลสาธารณะ โดยสามารถนำมาหักหย่อนภาษีได้ ดังนี้ 1) การบริจาคให้วัด มูลนิธิ สมาคม หักลดหย่อนทำดี 1 เท่า เช่น บริจาค 10,000 บาท หักลดหย่อนได้ 10,000 บาท แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่นๆ แล้ว 2) การบริจาคให้โรงพยาบาลของรัฐ และบริจาคสนับสนุนการศึกษา (สถานศึกษาของรัฐ) เฉพาะบริจาคผ่าน e-donation กรณีนี้หักลดหย่อนทำดี 2 เท่า เช่น บริจาค 10,000 บาท หักลดหย่อนได้ 20,000 บาท แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่นๆ เช่นเดียวกับกรณีแรก

การคำนวณภาษี ให้นำเงินได้พึงประเมิน หักค่าใช้จ่าย จากนั้นหักลดหย่อน เหลือเท่าใดเรียกเงินได้สุทธิ เช่น นาย ก เป็นคนโสด ไม่ได้ทำงานประจำ มีรายได้จากการเป็นนายหน้าขายที่ดิน ได้รับเงินตลอดทั้งปี 400,000 บาท **คำนวณภาษีได้ดังนี้**

รายได้ค่านายหน้า	400,000	จากนั้นให้คำนวณภาษีที่ต้องเสีย จากบัญชีอัตราภาษี	
หัก ค่าใช้จ่าย	<u>100,000</u>	ที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้	
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	300,000	เงินได้สุทธิ	อัตราร้อยละ
หัก ลดหย่อนส่วนตัว	<u>60,000</u>	0 – 150,000	0
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อน	240,000	150,001 – 300,000	5
บริจาคให้โรงเรียนของรัฐ 20,000บาท*	<u>24,000</u>	300,001 – 500,000	10
เงินได้สุทธิ	<u>216,000</u>	500,001 – 750,000	15
*หักลดหย่อนได้ 2 เท่า เท่ากับ 40,000 บาท แต่ต้องไม่เกิน		750,001 – 1,000,000	20
10%ของ240,000 บาท เท่ากับ 24,000 บาท ดังนั้นกรณีนี้		1,000,000 – 2,000,000	25
หักลดหย่อนได้ 24,000 บาท		2,000,001 – 5,000,000	30
		มากกว่า 5,000,000 บาท	35

คำนวณภาษีดังนี้ $(150,000 \times 0\%) + (66,000 \times 5\%) = 3,300$ บาท ดังนั้น นาย ก ต้องชำระภาษีทั้งสิ้น 3,300 บาท

แบบแสดงรายการ

ผู้มีเงินได้ต้องยื่นแบบแสดงรายการให้ถูกต้อง หากมีเฉพาะเงินได้ประเภท 1 ประเภทเดียว เช่น เงินเดือน ให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 91 หากมีเงินได้หลายประเภท หรือประเภทอื่นๆ ที่ไม่ใช่ประเภทที่ 1 ให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 90 หากประสงค์จะยื่นแบบก่อนกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด ให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 93 สำหรับแบบแสดงรายการประจำปี ให้ใช้ ภ.ง.ด. 94 ส่วนในกรณีของคนตัวดำ ให้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 95 ผู้มีเงินได้สามารถยื่นแบบได้ 3 ที่คือ 1) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทุกแห่ง 2) ที่ทำการไปรษณีย์ และ 3) เว็บไซต์กรมสรรพากร (www.rd.go.th) (พัฒนชิตา ไททองวงศ์สกุล, 2561)

บทลงโทษ

การไม่ชำระภาษีในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือชำระภาษีไม่ถูกต้อง จะมีความผิดดังนี้

1) กรณีไม่ชำระภาษีภายในกำหนดเวลา จะต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือน (เศษของเดือนให้นับเป็น 1 เดือน)

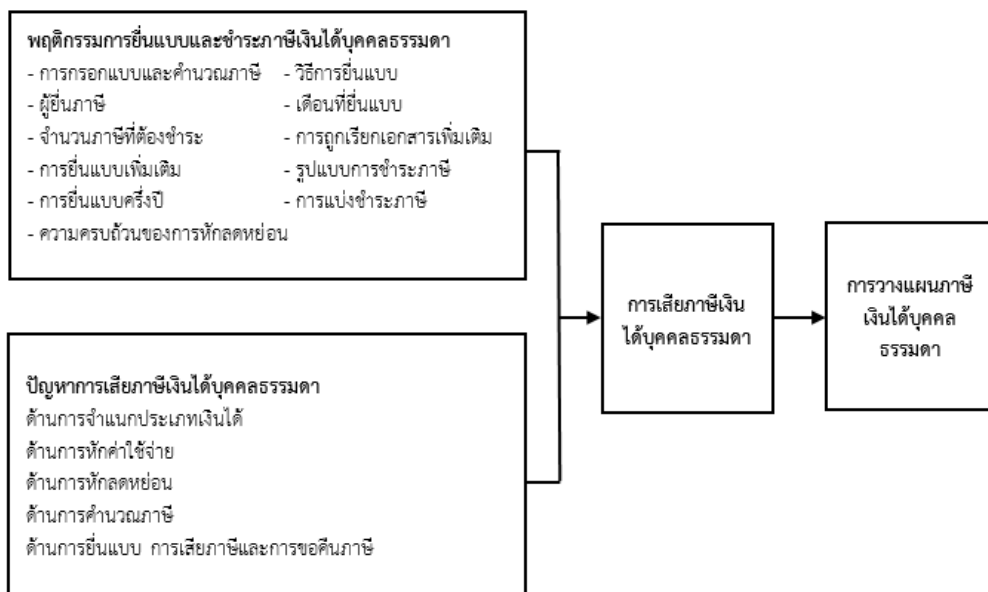
2) กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการภายในกำหนดเวลา ต้องระวางโทษปรับทางอาญาไม่เกิน 2,000 บาท

3) กรณีตั้งใจ แจ้งข้อความเท็จ หรือแสดงหลักฐานเท็จหรือฉ้อโกง เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษี มีโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนถึง 7 ปี และปรับตั้งแต่ 2,000 บาท ถึง 200,000 บาท

4) กรณีเจ้าพนักงานตรวจสอบออกหมายเรียก และปรากฏว่ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการไว้หรือยื่นแบบแสดงรายการไว้แต่ชำระภาษีขาดหรือต่ำไป ต้องรับผิดชำระเงินเพิ่ม และเสียเบี้ยปรับอีก 1 เท่า หรือ 2 เท่า

5) เจตนาละเลยไม่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี มีโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ (กรมสรรพากร, 2564 ข)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในราชอาณาจักรไทยที่ประกอบอาชีพทั้งงานประจำและงานอิสระในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่ทราบขนาดที่แน่ชัด

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในราชอาณาจักรไทยที่ประกอบอาชีพทั้งงานประจำและงานอิสระในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงรัฐวิสาหกิจ การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ทั้งนี้หากขนาดประชากรเท่ากับ

100,000 จะได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 384 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 384 ชุด พบว่า ข้อมูลในแบบสอบถามที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์และสามารถนำมาประมวลผลได้มีทั้งหมด 344 ชุด

2. การสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามปลายปิดที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ ที่ทำงานปัจจุบัน เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ (check list) ตอนที่ 2 พฤติกรรมการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ การกรอกแบบและคำนวณภาษี วิธีการยื่นแบบ ผู้ยื่นภาษี เดือนที่ยื่นแบบ จำนวนภาษีที่ต้องชำระ การถูกเรียกเอกสารเพิ่มเติม การยื่นแบบเพิ่มเติม รูปแบบการชำระภาษี การยื่นแบบครึ่งปี การแบ่งชำระภาษี และความครบถ้วนของการหักลดหย่อน เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ (check list) และ ตอนที่ 3 ปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ด้าน จำนวน 44 ข้อ ได้แก่ ด้านการจำแนกประเภทเงินได้ ด้านการหักค่าใช้จ่าย ด้านการหักลดหย่อน ด้านการคำนวณภาษี และด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี การขอคืนภาษี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับคือ ระดับปัญหามากที่สุด ปานกลาง น้อย และไม่มีปัญหา การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุดในเรื่องความเที่ยงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbanh's Alpha Coefficient) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .985 จึงยอมรับคุณภาพเครื่องมือ

เกณฑ์การประเมินและแปลผล

เกณฑ์การตอบแบบสอบถาม มีดังนี้ ระดับ 0 คือ ไม่มีปัญหา ระดับ 1 คือ มีปัญหาในระดับน้อย ระดับ 2 คือ มีปัญหาในระดับปานกลาง และระดับ 3 คือ มีปัญหาในระดับมาก สำหรับเกณฑ์การแปลผล มีดังนี้ ค่าเฉลี่ย 0 หมายถึง ไม่มีปัญหา ค่าเฉลี่ย 0.01 - 1.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.01 - 2.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง และค่าเฉลี่ย 2.01 - 3.00 หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ไปยังผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และให้ช่วยกระจายต่อ ได้รับผลตอบกลับมาจำนวน 344 คน ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง โดยเลือกลักษณะของตัวอย่างที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sample) จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างสร้างเครือข่ายโดยส่งต่อแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคโรวบอลล์ (Snowball Technique)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

5. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 344 คน เรื่องเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ และที่ทำงานปัจจุบันพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 262 คน (ร้อยละ 76.2) และเพศชาย 82 คน (ร้อยละ 23.8) โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 124 คน (ร้อยละ 36.0) สถานภาพโสด จำนวน 210 คน (ร้อยละ 61.0) จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 178 คน (ร้อยละ 51.7) รองลงมาคือระดับปริญญาโท จำนวน 128 คน (ร้อยละ 37.2) โดยส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 30,001-50,000 บาท จำนวน 116 คน (ร้อยละ 33.7) ประกอบอาชีพเป็นพนักงาน ลูกจ้างหน่วยงานเอกชนมากที่สุด จำนวน 212 คน (ร้อยละ 61.6) และโดยส่วนใหญ่สถานที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน (ร้อยละ 58.1) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	262	76.2
ชาย	82	23.8
อายุ		
20-30 ปี	94	27.3
31-40 ปี	124	36.0
41-50 ปี	102	29.7
51-60 ปี	22	6.4
มากกว่า 60 ปี	2	0.6
สถานภาพ		
โสด	210	61
สมรส	134	39
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	4.1
ปริญญาตรี	178	51.7
ปริญญาโท	128	37.2
ปริญญาเอก	24	7.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 27,000 บาท	96	27.9
27,001-30,000 บาท	50	14.5
30,001-50,000 บาท	116	33.7
50,001-80,000 บาท	36	10.5
80,001-100,000 บาท	18	5.2
มากกว่า 100,000 บาท	28	8.2
อาชีพ		
พนักงาน ลูกจ้างหน่วยงานเอกชน	212	61.6
พนักงาน ลูกจ้างหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ	102	29.7
เจ้าของธุรกิจ	4	1.2
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ	16	4.7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อาชีพ (ต่อ)		
ข้าราชการครู พนักงานมหาวิทยาลัย	8	2.3
นักศึกษา	2	0.5
ที่ทำงานปัจจุบัน		
กรุงเทพมหานคร	200	58.1
ปทุมธานี	50	14.5
นนทบุรี	30	8.7
นครราชสีมา	10	2.9
อื่นๆ (17 จังหวัด)	54	15.8

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพในการยื่นเสียภาษี สถานะโสด จำนวน 210 คน (ร้อยละ 61) และสมรส 134 คน (ร้อยละ 39) มีเงินได้จากแหล่งเดียวโดยส่วนใหญ่(มีเงินได้ประเภทเดียว) จำนวน 244 คน (ร้อยละ 70.9) ทั้งนี้พบว่าผู้มีเงินได้ประเภทที่ 1 มากที่สุด จำนวน 322 คน (ร้อยละ 93.6) รองลงมาคือประเภทที่ 4 จำนวน 96 คน (ร้อยละ 27.9) และนอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามรายใดที่มีเงินได้ประเภทที่ 3

สำหรับพฤติกรรมการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้มีเงินได้เป็นผู้กรอกแบบและคำนวณภาษีด้วยตัวเอง จำนวน 276 คน (ร้อยละ 80.2) ยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 322 คน (ร้อยละ 94.2) เป็นผู้ยื่นภาษีด้วยตนเอง จำนวน 290 คน (ร้อยละ 84.3) เดือนที่ยื่นแบบมากที่สุดคือเดือนมีนาคม จำนวน 148 คน (ร้อยละ 43.0) รองลงมาคือเดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 122 คน (ร้อยละ 35.5) โดยส่วนใหญ่ได้รับเงินภาษีคืน จำนวน 136 คน (ร้อยละ 39.5) ทั้งนี้พบว่าผู้มีเงินได้ถูกสรรพากรเรียกเอกสารเพิ่มเติมและไม่เคยถูกเรียกเอกสารเพิ่มเติม มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน จำนวน 170 คน (ร้อยละ 49.4) และจำนวน 174 คน (ร้อยละ 50.6) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ไม่เคยยื่นแบบเพิ่มเติม จำนวน 270 คน (ร้อยละ 78.5) มีสิทธิ์ขอเงินคืนและทำรายการขอคืน จำนวน 220 คน (ร้อยละ 64) ไม่ต้องยื่นแบบครึ่งปี จำนวน 308 คน (ร้อยละ 89.5) ไม่เคยแบ่งชำระภาษี 3 งวด จำนวน 316 คน (ร้อยละ 91.9) และพบว่าผู้มีเงินได้นำรายการหักลดหย่อนมาหักภาษีครบถ้วน จำนวน 256 คน (ร้อยละ 74.4) ตามตารางที่ 2

ในภาพรวมของการหักลดหย่อน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ สามารถตอบถูก ร้อยละ 75.52 สำหรับรายการหักลดหย่อนที่ตอบถูกมากที่สุดคือเรื่องเบี้ยประกันชีวิต(ร้อยละ 88.95) เงินบริจาค (ร้อยละ 83.72) และลดหย่อนส่วนตัว (ร้อยละ 80.23) สำหรับรายการหักลดหย่อนที่ตอบผิดมากที่สุดคือเรื่องคู่สมรส (ร้อยละ 38.95) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม (ร้อยละ 33.14) และเบี้ยประกันสุขภาพ (ร้อยละ 29.65)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

พฤติกรรมการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	จำนวน(คน)	ร้อยละ	อันดับ
การกรอกแบบและคำนวณภาษี			
ตัวท่านเอง	276	80.2	1
เพื่อน ญาติ คนรู้จัก	26	7.6	
พนักงานของหน่วยงาน	34	9.9	2
จ้างผู้อื่น	8	2.3	
วิธีการยื่นแบบ			
ทางอินเทอร์เน็ต	322	94.2	1
สรรพากร	14	4.1	2
ที่ทำงานยื่นให้	2	0.6	
ไม่อยู่ในข่ายต้องยื่นแบบ	4	1.1	
ผู้ยื่นภาษี			
ยื่นเอง	290	84.3	
ให้ผู้อื่นยื่นแทน	54	15.7	
เดือนที่ยื่นแบบ			
มกราคม	48	14	
กุมภาพันธ์	122	35.5	2
มีนาคม	148	43.0	1
เมษายน	26	7.5	
จำนวนภาษีที่ต้องชำระ			
ไม่ต้องชำระ เพราะเงินได้น้อย คำนวณภาษีแล้วไม่ถึงเกณฑ์เสียภาษี	98	28.5	2
ไม่ต้องชำระ เพราะเงินได้ไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี	10	2.9	
ได้เงินภาษีคืน	136	39.5	1
ชำระ แต่ไม่เกิน 1,000 บาท	20	5.8	
ชำระ ตั้งแต่ 1,001-3,000 บาท	16	4.7	
ชำระ ตั้งแต่ 3,001-5,000 บาท	12	3.5	
ชำระ ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท	10	2.9	
ชำระ มากกว่า 10,000 บาท	42	12.2	
สรรพากรเคยเรียกเอกสารเพิ่มเติม			
เคยเรียก	170	49.4	
ไม่เคยเรียก	174	50.6	
การยื่นแบบเพิ่มเติม			
เคยยื่น	74	21.5	
ไม่เคยยื่น	270	78.5	
รูปแบบการชำระภาษี			
ชำระเพิ่ม	68	19.8	2
มีสิทธิ์ขอเงินคืนและทำรายการขอคืน	220	64.0	1
มีสิทธิ์ขอเงินคืน แต่ไม่ขอคืน	56	16.2	
การยื่นแบบครั้งปี			
ยื่น	36	10.5	
ไม่ยื่น	308	89.5	

ตารางที่ 2 (ต่อ)

พฤติกรรมการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	จำนวน(คน)	ร้อยละ	อันดับ
การแบ่งชำระภาษี 3 งวด			
เคยแบ่งจ่าย	28	8.1	
ไม่เคยแบ่งจ่าย	316	91.9	
ความครบถ้วนของการหักลดหย่อน			
ครบถ้วน	256	74.4	1
ไม่ครบ เพราะบางรายการไม่ทราบ	54	15.7	2
ไม่ครบ เพราะเอกสารสูญหาย	34	9.9	

ตอนที่ 3 ปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ปัญหาด้านการหักค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับสูงกว่าปัญหาด้านอื่นๆเล็กน้อย ($\bar{X} = 1.77$) และปัญหาด้านการหักลดหย่อน อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปัญหาด้านอื่นๆเล็กน้อย ($\bar{X} = 1.64$) ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกรายด้าน

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับปัญหา
1. การหักค่าใช้จ่าย	1.77	.86	ปานกลาง
2. การจำแนกประเภทเงินได้	1.72	.93	ปานกลาง
3. การคำนวณภาษี	1.72	.85	ปานกลาง
4. การยื่นแบบ การเสียภาษี และขอคืนภาษี	1.66	.86	ปานกลาง
5. การหักลดหย่อน	1.64	.82	ปานกลาง

หากพิจารณาปัญหาจำแนกรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านการหักค่าใช้จ่าย หากพิจารณาปัญหาจำแนกรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมาย มากที่สุด ($\bar{X} = 1.43$, S.D. = .99)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการหักค่าใช้จ่าย

ด้านการหักค่าใช้จ่าย	จำนวน				ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา		
1. ระเบียบ ข้อกฎหมาย	62 (18.1)	90 (26.3)	124 (36.3)	66 (19.3)	1.43 (.99)	ปานกลาง
2. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข	54 (16.0)	96 (28.4)	120 (35.5)	68 (20.1)	1.40 (.98)	ปานกลาง
3. ไม่แน่ใจว่าเมื่อใดจะหักค่าใช้จ่ายแบบเหมา เมื่อใดจะหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร	36 (10.5)	126 (36.8)	92 (26.9)	88 (25.8)	1.32 (.97)	ปานกลาง
4. ไม่แน่ใจว่าหักค่าใช้จ่ายถูกต้องหรือไม่	44 (12.9)	100 (29.2)	94 (27.5)	104 (30.4)	1.25 (1.03)	ปานกลาง
5. ขาดความรู้ในเรื่องการหักค่าใช้จ่าย	40 (11.8)	100 (29.4)	104 (30.6)	96 (28.2)	1.25 (.99)	ปานกลาง

2. ด้านการจำแนกประเภทเงินได้ หากพิจารณาปัญหาจำแนกรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข มากที่สุด ($\bar{X} = 1.42, S.D. = .99$)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการจำแนกประเภทเงินได้

ด้านการจำแนกประเภทเงินได้	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับปัญหา
1. ระเบียบ ข้อกฎหมาย	48 (14)	118 (34.3)	110 (32)	68 (19.7)	1.42 (.99)	ปานกลาง
2. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข	44 (12.8)	124 (36.0)	108 (31.4)	68 (19.8)	1.42 (.96)	ปานกลาง
3. ไม่แน่ใจว่าเงินได้บางอย่างต้องนำมายื่นเสียภาษีหรือไม่	22 (6.4)	124 (36.0)	100 (29.1)	98 (28.5)	1.20 (.95)	ปานกลาง
4. ขาดความรู้ในการแยกประเภทว่าเป็นเงินได้ประเภทใด	20 (5.8)	106 (30.8)	104 (30.2)	114 (33.2)	1.09 (.94)	ปานกลาง
5. ไม่แน่ใจว่าถ้าถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไปแล้วต้องนำรายได้นั้นมาเสียภาษีอีกหรือไม่	24 (7.0)	100 (29.1)	84 (24.4)	136 (39.5)	1.03 (.99)	ปานกลาง

3. ด้านการคำนวณภาษี หากพิจารณาปัญหาจำแนกรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล มากที่สุด ($\bar{X} = 1.17, S.D.=1.04$)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการคำนวณภาษี

ด้านการคำนวณภาษี	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับปัญหา
1. การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล	40 (11.7)	96 (28.1)	88 (25.7)	118 (34.5)	1.17 (1.04)	ปานกลาง
2. ไม่ทราบว่าปัจจุบันตนเองชำระภาษีที่เปอร์เซ็นต์	38 (11.2)	86 (25.3)	90 (26.5)	126 (37.0)	1.11 (1.03)	ปานกลาง
3. ไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษีหัก ณ ที่จ่าย	30 (8.8)	92 (26.9)	104 (30.4)	116 (33.9)	1.11 (.99)	ปานกลาง
4. ไม่แน่ใจว่าคำนวณภาษีถูกต้องหรือไม่	36 (10.5)	88 (25.7)	92 (26.9)	126 (36.9)	1.10 (1.02)	ปานกลาง
5. การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามสิทธิพื้นฐาน	28 (8.2)	80 (23.4)	90 (26.3)	144 (42.1)	0.98 (1.00)	น้อย
6. การกรอกจำนวนเงินผิดพลาด	24 (7.1)	82 (24.1)	70 (20.6)	164 (48.2)	0.90 (1.01)	น้อย
7. การกรอกสถานภาพผิด	12 (3.6)	66 (19.8)	50 (15.0)	206 (61.6)	0.65 (.92)	น้อย
8. การกรอกข้อมูลส่วนตัวผิดพลาด เช่น ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์	18 (5.3)	46 (13.5)	56 (16.5)	220 (64.7)	0.59 (.93)	น้อย

4. ด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี และขอคืนภาษี หากพิจารณาปัญหาจำแนกรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการได้รับเงินคืน มากที่สุด ($\bar{X} = 1.11$, S.D. = 1.01)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี และขอคืนภาษี

ด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี และขอคืนภาษี	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับปัญหา
1. ความล่าช้าในการได้รับเงินคืน	36 (10.6)	86 (25.3)	98 (28.8)	120 (35.3)	1.11 (1.01)	ปานกลาง
2. ระยะเวลาการใช้สิทธิ ประโยชน์	16 (4.8)	86 (25.6)	96 (28.6)	138 (41.0)	0.94 (.94)	น้อย
3. การขอรหัสผ่านใหม่ (กรณีที่ทำหนังสือ รหัสผ่าน)	28 (8.2)	74 (21.6)	78 (22.8)	162 (47.4)	0.91 (1.01)	น้อย
4. การยุ่งยากในการกรอกข้อมูล	14 (4.1)	90 (26.5)	84 (24.7)	152 (44.7)	0.90 (.93)	น้อย
5. การเลือกแบบแสดงรายการ ควรเลือกภ.จ.ด. 90, 91, 93 หรือ 94	14 (4.1)	82 (24.0)	78 (22.8)	168 (49.1)	0.83 (.93)	น้อย
6. การสูญหายของเอกสาร	18 (5.3)	70 (20.7)	76 (22.5)	174 (51.5)	0.80 (.95)	น้อย
7. แหล่งที่สามารถขอคืนภาษี	14 (4.1)	80 (23.4)	68 (19.9)	180 (52.6)	0.79 (.95)	น้อย
8. แหล่งที่ต้องชำระภาษี	12 (3.5)	80 (23.4)	64 (18.7)	186 (54.4)	0.76 (.94)	น้อย
9. การเข้าเว็บไซต์เพื่อยื่นแบบ	10 (2.9)	80 (23.4)	66 (19.3)	186 (54.4)	0.75 (.92)	น้อย

5. ด้านการหักลดหย่อน หากพิจารณาปัญหาจำแนกรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้การออม การลงทุนใน SSF มากที่สุด ($\bar{X} = 1.39$, S.D. = .97)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของปัญหาด้านการหักลดหย่อน

ด้านการหักลดหย่อน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับปัญหา
1. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน การออม การลงทุน SSF	46 (13.6)	110 (32.5)	112 (33.1)	70 (20.8)	1.39 (.97)	ปานกลาง
2. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน การออม การลงทุน RMF	40 (11.8)	118 (34.9)	104 (30.8)	76 (22.5)	1.36 (.97)	ปานกลาง
3. ความรู้เรื่องใบกำกับภาษี	32 (9.4)	108 (31.8)	108 (31.8)	92 (27.0)	1.24 (.97)	ปานกลาง
4. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เงินบริจาค สนับสนุนการกีฬา	32 (9.5)	110 (32.5)	98 (29.0)	98 (29.0)	1.22 (.98)	ปานกลาง
5. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เงินบริจาค สนับสนุนการศึกษา	32 (9.5)	94 (28.0)	104 (31.0)	106 (31.5)	1.15 (.99)	ปานกลาง
6. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เบี้ยประกัน สุขภาพ(ตนเอง)	26 (7.7)	88 (26.0)	126 (37.3)	98 (29.0)	1.12 (.93)	ปานกลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ด้านการหักลดหย่อน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา	ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ระดับปัญหา
7. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน ส่วนตัว	26 (7.6)	92 (27.1)	118 (34.7)	104 (30.6)	1.12 (.94)	ปานกลาง
8. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เงินบริจาคทั่วไป	28 (8.4)	86 (25.7)	112 (33.5)	108 (32.4)	1.10 (.96)	ปานกลาง
9. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เบี้ยประกันสุขภาพ(พ่อแม่)	28 (8.2)	82 (24.1)	116 (34.1)	114 (33.6)	1.07 (.96)	ปานกลาง
10. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เบี้ยประกันชีวิต(คู่สมรส)	22 (6.5)	88 (25.9)	118 (34.7)	112 (32.9)	1.06 (.93)	ปานกลาง
11. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย	28 (8.2)	80 (23.5)	106 (31.2)	126 (37.1)	1.03 (.99)	ปานกลาง
12. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เบี้ยประกันชีวิต (ตนเอง)	24 (7.1)	74 (21.8)	130 (38.2)	112 (32.9)	1.03 (.92)	ปานกลาง
13. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	28 (8.4)	80 (24.0)	94 (28.1)	132 (39.5)	1.01 (.98)	ปานกลาง
14. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน เงินสมทบประกันสังคม	26 (7.7)	78 (23.1)	106 (31.4)	128 (37.8)	1.01 (.97)	ปานกลาง
15. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน คู่สมรส	16 (4.7)	86 (25.3)	102 (30.0)	136 (40.0)	0.95 (.93)	น้อย
16. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน ค่าอุปการะพ่อแม่	20 (6.0)	72 (21.4)	108 (32.1)	136 (40.5)	0.93 (.93)	น้อย
17. ความรู้เกี่ยวกับลดหย่อน บุตร	20 (5.9)	68 (20.1)	112 (33.1)	138 (40.9)	0.91 (.93)	น้อย

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ปัญหาในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใน 5 ด้านพบว่า ทุกด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน อยู่ระหว่าง 1.64-1.77 จากคะแนนเต็ม 3 ทั้งนี้เรียงลำดับระดับปัญหาจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการหักค่าใช้จ่าย ด้านการจำแนกประเภทเงินได้ ด้านการคำนวณภาษี ด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี และขอคืนภาษี และด้านการหักลดหย่อน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านการหักค่าใช้จ่าย และด้านการจำแนกประเภทเงินได้ ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่เกิดปัญหามากที่สุดคือ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ทางกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อนันธิตรา ดอนบรรเทา (2560) ที่พบปัญหาเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ได้ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายภาษีอากร ทำให้ในทางปฏิบัติอาจเกิดความสับสนว่าตนเองมีเงินได้ประเภทใด เนื่องจากเงินได้บางประเภทมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งยากต่อการตัดสินใจว่าเป็นเงินได้ประเภทใด ทั้งนี้การจำแนกประเภทเงินได้มีผลกระทบต่อภาระการหักค่าใช้จ่าย เช่น เงินได้ประเภท 2 กับ ประเภท 6 ที่บ่อยครั้งเกิดปัญหาในการพิจารณาในทางปฏิบัติ ซึ่งเงินได้ประเภท 2 จะหักค่าใช้จ่ายได้ 50%ไม่เกิน 100,000 บาท ในขณะที่เงินได้ประเภท 6 สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ 30% หรือ 60% เป็นต้น นอกจากนี้การหักค่าใช้จ่ายอาจมีการเปลี่ยนแปลงให้หักค่าใช้จ่ายได้มากขึ้นเพื่อบรรเทาภาระภาษีของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้

หากไม่มีการติดตามอาจทำให้เสียประโยชน์ ส่งผลให้ต้องชำระภาษีมากกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น ในกรณีที่เกิดความสับสน หรือไม่แน่ใจ สามารถศึกษาหาความรู้ และวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นได้จาก 1) ประมวลรัษฎากร มาตรา 40 2) คำพิพากษาศาลฎีกา และ 3) ข้อหารือของกรมสรรพากร

2. ด้านการคำนวณภาษี ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่เกิดปัญหามากที่สุดคือ การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันธิตรา ดอนบรรเทา, 2560; นิขานันท์ ขาวนา, 2559; ธัญญ์วรัตน์ อรรถวิทย์, 2559 ที่พบปัญหาเดียวกัน ทั้งนี้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจำเป็นต้องติดตาม ทั้งทางโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ต่างๆ รวมถึงของเว็บไซต์ของกรมสรรพากร ซึ่งรัฐจะประกาศข่าวสารในช่วงกลางปีจนถึงใกล้สิ้นปี เพื่อให้ทราบสิทธิประโยชน์ต่างๆ ทางภาษี เพื่อการวางแผนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

3. ด้านการยื่นแบบ การเสียภาษี และขอคืนภาษี ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่เกิดปัญหามากที่สุดคือ ความล่าช้าในการได้รับเงินคืน ซึ่งผลการวิจัยในอดีตพบปัญหาเกี่ยวกับการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ตเช่นกัน (อนันธิตรา ดอนบรรเทา, 2560; นิขานันท์ ขาวนา, 2559) สำหรับความล่าช้าในการรับเงินคืน ปัจจุบันมีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งสามารถกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการรับเงินภาษีคืน เป็นวิธีการที่สะดวก ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ที่เรียกว่า ระบบพร้อมเพย์ ซึ่งอยู่ภายใต้การขับเคลื่อนของ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ทำขึ้นเพื่อเป็นบริการทางเลือกใหม่ให้ประชาชน ธุรกิจ และหน่วยงานต่างๆ เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 27 มกราคม 2560 เป็นต้นมา ใช้ในการโอนเงินและรับเงิน เป็นบริการเพิ่มจากการโอนเงินแบบเดิม ที่ให้ประชาชนเลือกใช้ได้และทำให้ผู้ใช้มีความสะดวกมากขึ้น “พร้อมเพย์” คือ บริการรับและโอนเงินแบบใหม่ ช่วยให้การรับเงินโอนและการโอนเงินเป็นเรื่องง่าย เพียงใช้เลขประจำตัวประชาชน หรือ เบอร์โทรศัพท์มือถือ ถิ่นเลขที่บัญชีธนาคาร ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง โมบายแบงก์กิ้ง เครื่องเอทีเอ็ม เป็นต้น ระบบดังกล่าว ทำให้สะดวกและง่ายต่อการจดจำ จากเดิมที่ต้องรู้เลขที่บัญชีเงินฝากธนาคารจึงจะโอนเงินให้ได้ โดยผู้ที่ใช้บริการผ่านพร้อมเพย์ จะได้รับประโยชน์จากค่าธรรมเนียมที่ถูกลงมากโดยพร้อมเพย์ (ทีมกรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2563) ดังนั้นผู้มีหน้าที่เสียภาษีควรสมัครใช้บริการดังกล่าว เพื่อให้การรับเงินภาษีคืนไม่ล่าช้า มีความถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้

4. ด้านการหักลดหย่อน ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่เกิดปัญหามากที่สุดคือ ขาดความรู้ โดยเฉพาะการลงทุนใน SSF และ RMF ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการปรับหลักเกณฑ์การลงทุนในกองทุน SSF และ RMF ซึ่งมีผลตั้งแต่ 1 ม.ค. 2563 โดยที่ยกเลิกกองทุน LTF และนำ SSF มาใช้แทน เงื่อนไขการลงทุนคือสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 30% ของเงินได้พึงประเมินแต่ไม่เกิน 200,000 บาท ผู้ซื้อจะต้องถือหน่วยลงทุนไว้อย่างน้อย 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ ซึ่งไม่มีการกำหนดการซื้อขั้นต่ำและไม่ต้องซื้ออย่างต่อเนื่องทุกปี สำหรับกำไรในการขายคืนจะได้รับยกเว้นภาษีหากปฏิบัติตามเงื่อนไข ทั้งนี้กองทุน RMF นั้น เป็นกองทุนเดิมที่เคยออกขายมาเป็นระยะเวลานานแล้ว แต่ปรับเงื่อนไขซึ่งสามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 30% ของเงินได้พึงประเมินแต่ไม่เกิน 500,000 บาท ซึ่งเดิมให้ซื้อได้สูงสุด 15% แต่ไม่เกิน 500,000 บาท และไม่มีการกำหนดการซื้อขั้นต่ำ ซึ่งเดิมให้ซื้อขั้นต่ำ 3%ของเงินได้ หรือ 5,000 บาทต่อปีแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า สำหรับเงื่อนไขอื่นคงเดิม ซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีจำเป็นต้องศึกษาเพื่อการวางแผนทางการเงิน และการวางแผนภาษีให้เหมาะสมกับตนเอง

แนวทางการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ในแต่ละปี ผู้มีหน้าที่เสียภาษีควรคำนวณภาษีคร่าวๆ เพื่อการวางแผนภาษีโดยใช้สิทธิประโยชน์ของค่าลดหย่อนต่างๆ การวางแผนภาษีเป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อให้เสียภาษีได้อย่างถูกต้องและสามารถประหยัดภาษีได้สูงสุด ทั้งนี้การวางแผนภาษีที่ดีเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจใน

5 ประเด็น ดังต่อไปนี้ 1) รู้ประเภทเงินได้เงินพึงประเมิน 2) รู้การหักค่าใช้จ่าย 3) รู้ค่าลดหย่อน 4) รู้วิธีคำนวณภาษี และ 5) รู้ช่องทางการยื่นภาษี สำหรับประเด็นที่ 1) 2) 4) และ 5) เป็นข้อบังคับทางกฎหมายที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและปฏิบัติให้ถูกต้อง ทั้งนี้แต่ละบุคคลที่มีคุณลักษณะทางภาษีเช่นเดียวกัน จะได้รับสิทธิเดียวกันอย่างเท่าเทียม ดังนั้นประเด็นต่างๆ อาจจะช่วยในการวางแผนภาษีได้ไม่มากนัก แต่สำหรับประเด็นที่ 3) ค่าลดหย่อน เป็นประเด็นการพิจารณาในการวางแผนภาษีได้ ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ผู้เขียนแบ่งประเภทการหักค่าลดหย่อน เป็น 2 ประเภท ดังนี้ 1) ลดหย่อนตามสิทธิที่รัฐบาลจัดให้ ลดหย่อนประเภทนี้ประชาชนจะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย และ 2) ค่าลดหย่อนเพื่อการวางแผนภาษี ลดหย่อนกลุ่มนี้จำเป็นต้องวางแผน ซึ่งเป็นการวางแผนภาษีส่วนบุคคล เช่น ลดหย่อนเพื่อส่งเสริมการออม การลงทุนระยะยาว ได้แก่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ค่าเบี้ยประกันชีวิต/สุขภาพ กองทุนรวมเพื่อการออม(Super Saving Funds: SSF) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Funds: RMF) เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินประกันสังคม การบริจาค

การวางแผนภาษีที่ดี เป็นส่วนหนึ่งของการออม และการลงทุน ซึ่งจะสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งในระยะยาวให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในทัศนะของผู้เขียนนั้น ระดับการออม การลงทุนที่เหมาะสมอยู่ในระดับ 10% - 30% ของรายได้ อย่างไรก็ตาม ผู้มีเงินได้ควรพิจารณาภาระส่วนบุคคล หนี้สินเดิมที่มี ภาระที่ต้องดูแลบิดา มารดา ญาติพี่น้อง หากผู้มีเงินได้เก็บออมหรือลงทุนมากเกินไป อาจเกิดภาวะการขาดสภาพคล่องในปัจจุบัน เงินสำรองเพื่อใช้ในภาวะฉุกเฉินอาจไม่เพียงพอ ส่วนการออม การลงทุนที่น้อยเกินไป อาจไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในอนาคตหรือหลังเกษียณ ดังนั้นระดับการออมควรอยู่ในสถานะที่เหมาะสม ทำอย่างสม่ำเสมอ และทำให้ได้จริงในระยะยาว ทั้งนี้ระดับการออม การลงทุน ขึ้นต่ำไม่ควรมีต่ำกว่า 10% ของรายได้ ตัวอย่างจำนวนเงินเพื่อการออมการลงทุน เพื่อการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดยเทียบจากรฐานรายได้ มีดังนี้

ตารางที่ 9 ประมาณการการออมการลงทุน การวางแผนภาษีในแต่ละเดือน

รายได้(ต่อเดือน)	จำนวนการเก็บออม/การลงทุน/การวางแผนภาษี (ต่อเดือน)				
	10%	15%	20%	25%	30%
20,000	2,000	3,000	4,000	5,000	6,000
25,000	2,500	3,750	5,000	6,250	7,500
30,000	3,000	4,500	6,000	7,500	9,000
40,000	4,000	6,000	8,000	10,000	12,000
50,000	5,000	7,500	10,000	12,500	15,000
75,000	7,500	11,250	15,000	18,750	22,500
100,000	10,000	15,000	20,000	25,000	30,000

ภาษีเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทุกคน ผู้มีเงินได้ทุกคนต้องเสียภาษีอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ตามระบบชั้นบันได กล่าวคือมีรายได้มากเสียภาษีมาก มีรายได้น้อยเสียภาษีน้อย แม้ว่าทุกคนจำเป็นต้องจ่ายภาษีให้รัฐบาล แต่ความรู้ในการวางแผนภาษีเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจ่ายภาษีน้อยลง และยังเกิดประโยชน์โดยตรงในการนำเงินที่ช่วยประหยัดภาษีไปสะสมในรูปแบบของการออม การลงทุนในระยะยาวที่สม่ำเสมอ ทั้งนี้ความมีวินัยดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้มีเงินได้มีเงินไว้ใช้ในอนาคตเมื่อเกษียณอายุ ดังนั้นการวางแผนอนาคตในระยะยาวจำเป็นต้องประเมินศักยภาพของตนเองในปัจจุบันให้การเก็บออมการลงทุนอยู่ในระดับที่พอดีกับตนเอง ไม่น้อยเกินไปจนไม่เพียงพอในอนาคต และไม่มากเกินไปจนทำให้

ตนเองขาดสภาพคล่องทางการเงินในปัจจุบัน ดังนั้นผู้มีเงินได้แต่ละคนต้องประเมินตนเองอย่างรอบคอบ เพื่อความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต

7. ข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาด้านการหักลดหย่อน ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้การออม การลงทุนใน SSF เป็น ปัญหาที่พบมากที่สุดในงานวิจัยนี้ ทั้งนี้เป็นเหตุการณ์ใหม่ที่เริ่มเกิดขึ้นในวันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งมีผลกระทบต่อการวางแผนภาษี ดังนั้นผู้มีหน้าที่เสียภาษีควรวางแผนให้ละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขต่างๆ ก่อน จะเลือกซื้อ โดยติดต่อได้ที่ธนาคารทุกแห่ง หรือหากต้องการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของแต่ละ ธนาคาร สามารถศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น MORNINGSTAR และ wealthmagik เป็นต้น ซึ่ง MORNINGSTAR เป็นบริษัทที่จัดอันดับผลประกอบการของกองทุนรวม โดยให้ระดับคะแนนจาก 5 ดาวไปจนถึง 1 ดาว อย่างไรก็ตามกองทุนรวมที่ได้รับการจัดอันดับ 5 ดาวไม่ได้เป็นการรับประกันว่าจะไม่ ขาดทุน (<https://www.morningstarthailand.com/th/>) และ wealthmagik เป็นตัวช่วยสำหรับนัก ลงทุนมือใหม่ เพื่อเริ่มต้นการลงทุนที่ถูกต้อง โดยมีแนวทางในการเตรียมความพร้อมที่จะลงทุนอย่างมี อารมณ์ โดยมีตัวช่วยต่างๆ(<https://www.wealthmagik.com/>) ทั้งนี้ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นในอดีตไม่ได้ รับประกันผลตอบแทนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผู้ลงทุนควรทำแบบประเมินความเสี่ยง และตัดสินใจเลือก ลงทุนให้เหมาะสมกับระดับการยอมรับความเสี่ยงส่วนบุคคล

2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป อาจพิจารณาการวางแผนภาษีสำหรับแต่ละอาชีพ เพื่อประโยชน์ ทางตรงของคุณคณธรรมดาในกลุ่มอาชีพอื่นๆ เช่น นักบัญชี แพทย์ ทนายความ รับเหมาก่อสร้าง รวมถึง อาชีพอิสระอื่นๆ เช่น ช่างเสริมสวย การค้าขายออนไลน์ เป็นต้น

8. เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร. (2564 ก). *ความรู้เรื่องภาษีที่บุคคลธรรมดาควรทราบ*. สืบค้น 1 มีนาคม 2564.

จาก <https://www.rd.go.th/62337.html>

_____. (2564 ข). *ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: ถ้าไม่ชำระในกำหนดเวลาหรือชำระไม่ถูกต้องจะมี ความผิดอย่างไรบ้าง*. สืบค้น 1 มีนาคม 2564. จาก <https://www.rd.go.th/562.html>

ทีมกรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2563). *พร้อมเพย์ คืออะไร สำคัญแค่ไหนในยุค 'โควิด-19'*. สืบค้น 17 สิงหาคม 2563. จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/875457>

ฉัญญ์วรัตน์ อรรถวิทย์. 2559. *ปัญหาการใช้สิทธิประโยชน์ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามมาตรการกระตุ้น เศรษฐกิจในช่วงวันที่ 25-31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี และระยอง*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร, มหาวิทยาลัยบูรพา).

นิชานันท์ ขาวนา. 2559. *ปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่าน อินเทอร์เน็ต ณ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 1*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหาร, มหาวิทยาลัยบูรพา).

ผาสุก พงษ์ไพจิตร. (2560). *ปัญหาของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและแนวทางการปฏิรูป*. สืบค้น 8 สิงหาคม 2563. จาก https://www.matichon.co.th/prachachuen/daily-column/news_756829

พัฒนัชชิตา ไททองวงศ์สกุล. (2561). *ภาษาอากรธุรกิจ ตามประมวลรัษฎากร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักพัฒนาการบริหารธรรมนิติ. (2564). *ประมวลรัษฎากร ฉบับสมบูรณ์ ประจำปี 2564*.

กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ เพรส.

สมคิด บางโม. (2563). *การภาษาอากรธุรกิจ*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ส. เอเชียเพรส (1989) จำกัด.

สุเมธ ศิริคุณโชติ, กำธร สิริชูติวงศ์, อติศักดิ์ สีบประดิษฐ์, และภริรัตน์ เจียรนัย. (2564). *ภาษาอากรตาม
ประมวลรัษฎากร 2564*. กรุงเทพมหานคร: หจก.เรื่อนแก้วการพิมพ์

อนันธิตรา ดอนบรรเทา. (2560). *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4*

*สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เรื่องปัญหาและสาเหตุการเสียชีวิตบุคคล
ธรรมดาในตำบลลานดอกไม้ตก (น.614-620), 22 ธันวาคม 2560. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกำแพงเพชร.*